

Transformacja energetyczna sektora ciepłowniczego w Polsce jest jednym z ważniejszych wektorów polityki klimatycznej Polski, a jej powodzenie jest uzależnione od budowy nowych źródeł ciepła opartych na odnawialnych źródłach energii (OZE). W ciągu najbliższych lat musi dokonać się dekarbonizacja wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej. Zapewne międzyrzecki Zakład Energetyki Ciepłej musiał wiele wysiłku i oczywiście kosztów ponieść w realizacji inwestycji w 2024 r. Czy zakładane przez zarząd spółki zmiany zostały przeprowadzone, a łagodna zima pozwoliła na oszczędności jak i terminową realizację całego szeregu modernizacji? **Co zatem było priorytetem?** Z tymi pytaniami zwróciłem się do Henryka Macieja Woźniaka, prezesa zarządu.

- Opracowaliśmy min. dwa duże, liczone w dziesiątkach milionów złotych programy inwestycyjne, na realizację których wystąpiliśmy o dofinansowanie do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Mam nadzieję, że już niebawem będę mógł poinformować o powodzeniu naszych starań.

- Zaczniemy od obalenia mitu – łagodna zima, to dla ciepłowników nie oszczędności, lecz katastrofa! Jesteśmy przecież po to by produkować i sprzedawać ciepło, musimy więc opalać nasze kotły, a nie opalać się. A wracając do rzeczy, planując i sukcesywnie realizując projekty inwestycyjne i modernizacyjne, konsekwentnie dążymy do poprawy efektywności energetycznej i ekonomicznej oraz zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, tak by sprostać wszystkim formalno-prawnym rygorom obowiązującym i tym, które już teraz i w przyszłości będą nas dotyczyć

Myśląc o przyszłości - już w 2021 r., w pierwszych . miesiącach mojej pracy w ZEC - opracowaliśmy "Koncepcję kierunków rozwoju Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. w Międzyrzeczu",

która wytyczyła cele rozwojowe i główne zadania inwestycyjne w perspektywie 2030 r. Można powiedzieć, że naszą strategią jest dekarbonizacja Ciepłowni miejskiej. .

Od czego rozpoczęto prace, czy dały wymierne efekty?

Przyłączenie nowych odbiorców, to plus dla firmy?

- Oczywiście, przyłączenie kolejnych odbiorców do sieci przesyłowych ciepła systemowego oferowanego przez Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o. o., zwłaszcza w starej zabudowie, poprzez likwidację palenisk węglowych, przynosi bezpośrednie korzyści mieszkańcom takie jak: poprawa jakości życia, zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego oraz per saldo obniżenie kosztów ogrzewania mieszkań, a przy tym obniżając niską emisję spalin, chroni klimat i znacząco polepsza jakość powietrza w Międzyrzeczu.

- Tak, przy ul. Kopernika wykonaliśmy wymianę na nową pompy obiegowej sieciowej. Wymiana pompy obiegowej niesie ze sobą korzyści ekonomiczne i poprawia komfort cieplny. Nowa pompa zużywa znacznie mniej energii elektrycznej (około 80% mniej niż stary model) co bezpośrednio przekłada się na obniżenie kosztów eksploatacyjnych i zapewnia optymalny przepływ wody w sieci ciepłowniczej. Na terenie ciepłowni miejskiej przy ul. Fabrycznej wymieniliśmy na nowy węzeł cieplny oraz jak przeprowadzony renowację żelbetowych zbiorników retencyjnych w zakładowej hydroforni. .

- Kosztuje dużo, ale najważniejsze, że stać nas na to - wszystkie zadania sfinansowaliśmy z własnych funduszy, a ten ogromny jak na nasze możliwości zakres rzeczowy i finansowy, jest możliwy dzięki własnemu wykonawstwu, które jest podstawą realizacji naszych planów. Wyposażyliśmy pracowników w specjalistyczne kwalifikacje i niezbędny sprzęt - dzięki temu sami robimy dużo taniej niż wykonawcy zewnętrzni i dzięki

temu możemy zrobić dużo, dużo więcej. To wszystko jest możliwe dzięki bardzo dobrym wynikom ekonomicznym, które ZEC osiąga w ostatnich latach.

- Oczywiście, nie spoczywamy na laurach – mamy jasne cele i silną wolę ich zrealizowania, dla dobra mieszkańców Gminy Międzyrzecz.

- W 2024 r., w zasadzie już nie usuwamy awarii, lecz zapobiegamy im, pracując zgodnie z naszymi planami. .

- Budowa przyłączy, rozbudowa sieci ciepłowniczych, to podstawowy warunek rozwoju spółek ciepłowniczych. Nie ma bowiem nowych klientów bez tego rodzaju działań inwestycyjnych, zapewniających stabilne dostawy ciepła dla odbiorców indywidualnych, firm, sklepów oraz podmiotów publicznych.

Ciągły postęp technologiczny, ceny surowców zróżnicowane, nowi chętni do podłączenia zapewne też się znajdują, to wszystko zapewne spowoduje dalsze działania zarządu nad dalszą na rzecz zwiększenia efektywności firmy, jak i "dogrzania" odbiorców. Wszak zgodnie z dewizą firmy – łączy nas ciepło.

- Oczywiście ma to też pozytywny wpływ na poziom cen taryfowych ciepła dla naszych Klientów, a ponadto przyczynia się do poprawy jakości powietrza. .

- ZEC dokonał w 2024 roku rozbudowy przyłączy ciepłowniczych z rur preizolowanych przy ulicach: Kopernika, Piastowska, Winnica i Zamoyskiego. Zakończono także prace nad budową przyłącza ciepłowniczego zapewniającego dostawy ciepła do nowego kompleksu handlowego przy ul. Zachodniej. .

- W ramach realizowanych inwestycji w 2024 roku ZEC dokonał montażu węzłów cieplnych, których zadaniem jest dostarczenie energii cieplnej o właściwych parametrach do poszczególnych odbiorców. Są one wyposażone w nowoczesne

urządzenia sterujące i energooszczędne układy pompowe.

Wykonaliśmy w budynkach przy ulicach: Fabrycznej, Konstytucji

3 Maja, Zachodniej, Zakaszewskiego. Ponadto wykonaliśmy

remont węzła ciepłego na Osiedlu Centrum. Na tym osiedlu

od lat działa wiele węzłów ciepłych, które sukcesywnie modernizujemy

dając im "drugie życie" Tutaj zakres prac objął

remont pomieszczeń, modernizację pomp obiegowych, automatyki,

izolacji termicznej i wiele innych elementów w węzłach.

Wszystkie te działania przyczyniły się do ograniczenia zużycia energii

elektrycznej i podniesienia standardów świadczonych usług.

i jednocześnie poprawa jakości powietrza w mieście...

Trwały też prace we własnych obiektach ZEC - przy ul.

Kopernika, w budynku warsztatowo-socjalnym i hydroforni

przy ul. Fabrycznej?

Chciałbym, przy okazji podziękować naszym pracownikom,

którzy wykonują świetną robotę oraz podkreślić wielkie zaangażowanie

pracowników pionu technicznego i osobisty wkład

dyrektora ds. eksploatacji Piotra Leżyńskiego – wszystkim bardzo

dziękuję!

Zaplanowane inwestycje zostały wykonane zatem rodzi

się pytanie – ile to kosztowało?

- Inwestycje bieżące służą modernizacji i rozwojowi potencjału

produkcyjnego, a to oprócz ciepłowni miejskiej również

24 rozproszonych kotłowni gazowych i olejowych oraz sieci

przesyłowych i węzłów ciepłych służących dostarczaniu ciepła,

czujemy je w kaloryferach i ciepłej wodzie użytkowej (ta co

płynie z kranów) do bezpośrednich odbiorców. Pamiętać trzeba,

że nasze urządzenia i instalacje mają już 30-50 lat, co oznacza,

że nastąpiło ich poważne zużycie techniczne, a to zawsze grozi

dużą awaryjnością. Żeby tego uniknąć trzeba, znając zagrożenia

planować i realizować prace modernizacyjne. Stale podkreślam,

że najgorsze są awarie – są problemem dla naszych odbiorców dezorganizują zaopatrzenie i są kłopotem dla nas bo demolują codzienną pracę. W ciepłownictwie, największa awaryjność występuje w sezonie grzewczym, właśnie wtedy stwarzając wielkie problemy dla wszystkich. Od awarii można uciec tylko w jeden sposób – sukcesywnie wykonując planowe roboty modernizacyjne, bo tylko wtedy można awarie ubiec. W latach 2021-2024 przygotowaliśmy ok. 30 zadań/rok w naszych planach inwestycji i remontów. To sprawiło, że opanowaliśmy wysoką awaryjność, która w tamtych latach wymagała wstrzymywania dostaw ciepła w sezonie grzewczym nawet dla całych osiedli miejskich. Jako wielki koszmar wspominam sytuacje, kiedy musiałem podpisywać komunikaty o przerwie w dostawie ciepła, przepraszać mieszkańców spółdzielni mieszkaniowych, podczas gdy nasi pracownicy w głębokich wykopach spowitych kłębami pary, przy terkocie pomp wyciągających wodę, w mrozie, przy świetle lamp rozpraszających ciemności walczyli z awariami.

Dotychczasowe węzły ciepłne w pewnym sensie technicznym zapewne się zużyły. Postęp technologiczny stawia wymogi, które ZEC musi zrealizować z uwagi przede wszystkim na koszty eksploatacji. .

- Także z powodzeniem rozbudowaliśmy nasze sieci służące przyłączeniu obiektów przemysłowych przy ul. Zakaszewskiego.

- Czekając na strategiczne decyzje NFOŚiGW, z własnych funduszy realizujemy inwestycje mające na celu poprawę efektywności energetycznej. Zlikwidowaliśmy już, poza ciepłownią miejską, wszystkie węglowe źródła ciepła i sukcesywnie wymieniamy przestarzałe, energochłonne kotły gazowe. Gaz jeszcze długo będzie głównym paliwem małych kotłowni, dlatego kupujemy i instalujemy nowoczesne kotły kondensacyjne, które charakteryzują się wysoką sprawnością układu grzewczego

wynoszącą ponad 100%. Powoduje to mniejsze o ok. 20% zużycie paliwa gazowego na wyprodukowanie 1GJ energii cieplnej.

Między innymi, wymieniliśmy stare kotły gazowe na nowe wysokosprawne w szkołach podstawowych przy ul. Staszica 22, przy ul. Sportowej 9...itd.

- W grudniu ZEC zakończył budowę przyłącza ciepłowniczego do budowanego obiektu handlowo-mieszkalnego przy ul. Głowackiego w Międzyrzeczu. Łączna długość posadowionego przyłącza wyniosła 306 m, które wykonano w technologii rur preizolowanych o średnicy DN 100 posiada także odgałęzienia umożliwiające dalszą rozbudowę sieci i przyłączanie do infrastruktury ciepłowniczej ZEC kolejnych budynków mieszkalnych zlokalizowanych przy ulicach Kilińskiego, Głowackiego, Podbielskiego i Chrobrego.

Jak minął 2024 r. u międzyrzeckich ciepłowników?

Rozmawiał Lech Malinowski